

HOJA ZA VODO / Jerneja Pavček / pobudnica Hoje za vodo v Sloveniji / grafike: Polona Brajer

Glavno vodilo Hoje za vodo je ozaveščanje na področju oskrbe s pitno vodo, z gibanjem, s hojo. Dnevno za osnovne fiziološke potrebe porabimo 1,5 do 3 litre vode. Če se po takšno količino vode odpravimo peš (ne glede na vremenske razmere), se naš odnos do vode zagotovo spremeni. Voda je pravica vseh. Vsakomur bi moralo biti dano, da ima dostop do sveže pitne vode.

KAKO POTEKA PROJEKT IN KOMU JE NAMENJEN?

Hoja za vodo je – kot pove že ime projekta – je hoja, sprehod oz. izlet v naravi v smeri vodnega (iz)vira kot simbolična gesta, pri kateri želimo pokazati, da se je za pitno vodo treba potruditi.

Hoje za vodo se lahko udeležijo vsi, ki jih tovrstna aktivnost veseli in želijo primakniti svoj kamenček v mozaiku sprememb v svetu. Vsaka pot se začne s korakom, vsaka sprememba v svetu pa v nas samih. Zato bodimo zgled, bodimo sprememba. Hoja za vodo lahko poteka v manjših skupinah (prijatelji, družine) ali večjih organiziranih skupinah (vrtni, šole, zaposleni, politiki, upokojeanci ...).

Preden začnemo s samo aktivnostjo, si izberemo neko dnevno opravilo, vezano na porabo vode. Naj bo to umivanje, ščetkanje zob, kuhanje, zalivanje vrta, pranje avtomobila. Izmerimo količino vode, ki jo pri takšni aktivnosti porabimo. Vodo nato natočimo v steklenice in se odpravimo na pot. Za pohod si lahko izberemo bližnji hrib, vodni izvir, sprehajalno pot ob reki ali gozd. S Hojo za vodo se naš odnos do vode resnično spremeni. Če v naših domovih ne bi imeli pip, bi se morali po 117 litrov vode (kar je statistično povprečje porabe vode vsakega Slovenca v enem dnevu) vsak dan odpraviti peš! Bi jo še porabili v takšni količini?

Pri tem omenimo, da vodovod zagotovo predstavlja napredek, razvoj, hkrati pa smo se od vode odtujili. Nismo več v stiku z njo, ne gibamo se, da bi prišli do vode, ki je naš vir življenja. Ne pozabimo, da je voda del nas – brez vode tudi nas ni.

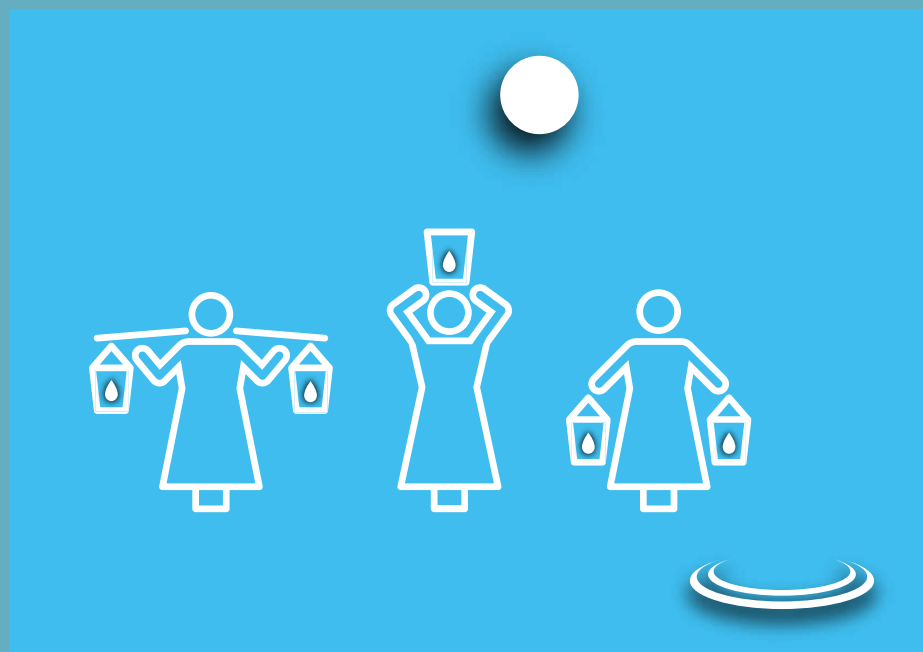
Pomisliti je potrebno na prihajajoče rodove zanamcev. Kvaliteta vode pada, tudi njena količina. Kaj jim bomo pustili? Številni ljudje se že danes odpravljajo po vodo k izvirom, ker želijo piti boljšo, kakovostno

vodo. Naše telo je skoraj sama voda in resnično nam ne sme biti vseeno kakšno vodo pijemo.

KDAJ SE IZVAJA HOJA ZA VODO?

Hoja za vodo poteka čez celo leto, še pose-

bej veliko aktivnosti v svetu pa poteka na svetovni dan vode, ki ga obeležujemo 22. marca. Takrat se številni odločijo »hoditi za vodo« in s tem opozoriti na pomanjkanje vode, na skrbnejše ravnanje z njo, na izražanje spoštovanja temu temeljnemu

gradniku našega obstoja. Opozarjajo na to, da je voda naša pravica, ki nam je ne sme vzeti nihče, najmanj pa kapital.

Hojo za vodo lahko organizirate sami, v krogu družine, prijateljev, vrtci in šole v okviru eko dneva ali v okviru športnega dneva.

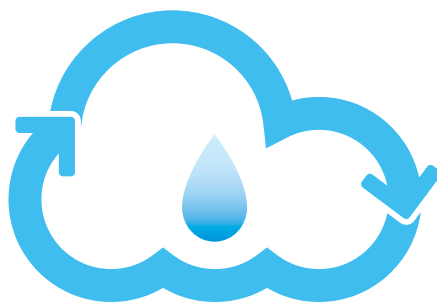
Po dosedanjih pedagoških izkušnjah v šolah in vrtcih se Hoja za vodo celostno vključuje v kurikulum, saj pokriva vsa področja. Aktivnosti izvedbe so lahko različne, ena izmed pogostejših je povezana z merjenjem porabljene količine vode pri umivanju rok. Takšno količino vode nato natočimo v manjše steklenice (0,5 l) in se odpravimo na pohod do bližnjega vodnega zajetja. Otroci o vodi vedo že veliko, vedo tudi, da so ljudje včasih po vodo za kuhanje, umivanje in pranje morali hoditi peš. Tako tudi sami pridobijo izkušnjo o tem, koliko truda je potrebno vložiti v to, da pridemo do vode, ki nam sicer priteče iz pipe. Seveda pa je možnosti veliko.

Posvečamo premalo pozornosti vodi? Znamo varčevati z njo? Kako problem pomanjkanja vode predstaviti otroku, saj je v naših krajih voda povsem samoumevna?

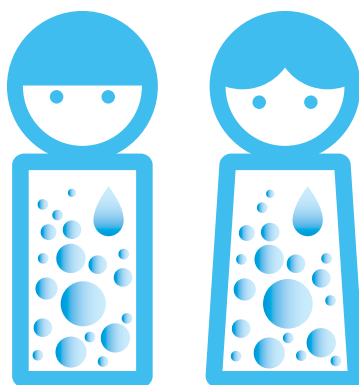
Zagotovo vodi posvečamo premalo pozornosti. V prvi vrsti se premalo zavedamo dejstva, da je naše telo sestavljeno iz vode, voda je del nas in predstavlja 60 % telesne mase, 70 % možganov in 80 % krvi. Izogibajmo se kupovanju vode v plastenkah, ki je neekološko in neekonomsko. Številne analize so pokazale, da se voda v plastenkah po kvaliteti ne razlikuje od tiste iz vodovoda oziroma je kvaliteta vode v plastenki zaradi prisotnosti bisfenola A, ki se izloča iz plastike, mnogo slabša.

Kadar se odpravimo po vodo k izvirom, nujno upoštevajmo vodni bonton in bomo spoštljivi do vsega živega. Bodimo hvaležni za vodo, ki nam je na voljo. Ko odpremo vodovodno pipo, pomislimo, koliko časa smo hodili po našo dnevno količino vode za kuhanje? Celo dopoldne? Bomo še dopustili, da liter ali dva stečeta mimo brez slabe vesti?

V našem življenju namenjamo premalo časa pripovedovanju zgodb. Zgodbe so

**VODA KROŽI.
KAR POLIJEMO,
TUDI SPIJEMO.**

MI = 70% VODA

čudoviti nauki, ki se morajo prenašati iz roda v rod, tako se ohranja tradicija, staro znanje, etične in moralne norme, vrednote, spoštovanje do vsega živega. Vzemimo si čas in otrokom pripovedujmo, kako je bilo včasih, pokažimo jim, dovolimo jim, da si pridobijo prave izkušnje v naravi. Če nimamo te možnosti, poiščimo zgodbe, obiščimo ljudi, ki o tem vedo kaj povedati. Vzemimo si čas drug za drugega in tudi za vodo.

Kot pobudnica Hoje za vodo sem prepričana, da je to ena izmed tistih aktivnosti, ki otrokom in odraslim ostane v spominu celo življenje. To je poučna dogodivščina, ki ozavešča in prebuja spoštljiv odnos do vode, ki smo ga pozabili, vendar je še v nas. Spomnimo se.

Projekt »Hoja za vodo« je zelo poučen projekt. Prav ta projekt nas je spodbudil, da smo začeli v vrtcu spremljati vsakodnevno porabo vode. Z vodo, ki smo jo porabili za enkratno umivanje rok, smo se odpravili na pot, dolgo dobrih šest kilometrov. Čeprav smo jo nosili vsi, smo bili ob koncu našega pohoda vsi enotnega mnenja – da smo lahko srečni, ker imamo vodo vseskozi pri roki. Zdaj še bolj cenimo vodo, ki nam priteče iz pipe, in jo lahko brez strahu pijemo.

Vode vseskozi opazujemo v okolici vrtca, v bližini naših domov na izletih. Z naših potepanj se vrnemo zelo žalostni. Vode so onesnažene. Naša opažanja likovno upodabljamo. Tako smo naslikali onesnažene mlake, potoke, reke, jezera in morja ter čiste vode – takšne, kot bi resnično morale biti.

Ljudje se še vedno premalo zavedajo, kako zelo je pomembno, da ohranimo naše vode čiste. Mi pa to že dobro vemo – prav tako naši starši. Z njimi smo izdelali plakate o varovanju in pomembnosti voda, katere smo predstavili našim prijateljem. Starši so nam bili v pomoč tudi pri zbiranju različnih vodnih vzorcev, katere smo potrebovali za izvedbo čebulnega testa. Zdaj vsakodnevno spremljamo rast koreninic pri posameznih čebulicah. Rezultate pridno beležimo v razpredelnico.

V skupini se z veseljem igramo našo novo Eko družabno igro Kapljica na kapljico. Prav tako radi zaplešemo ob naši pesmici Voda.

Voda nam pomeni vse, zato jo bomo varovali po naših najboljših moči – ne samo zdaj, ta trenutek, temveč celo življenje.....in Zemlja nam bo hvaležna!

Otroci iz skupine Želvice (vrtec Miškolin Ljubljana) z vzgojiteljico Mojco Košmrlj in pomočnico Tatjano Žinko.

HOJA ZA VODO

V petek, 21. 3. 2014, dan pred dnevom voda, smo se zbrali v učilnici ter začeli s pripravo na pohod. Pogovorili smo se o pomenu vode za življenje ter o lahki dostopnosti do dobre pitne vode v našem domačem kraju. Glede na izkušnje v preteklih dneh smo ugotovili, da v enem dopoldnevu spijemo približno pol litra vode. Natočili smo si plastenko s pitno vodo izpod pipe, v nahrbtniku pa smo imeli še sadje in malico. Z učenci smo se dogovorili, da sladkarije tokrat pustijo doma. Odpravili smo se do potoka Posrtev, ki je oddaljen od šole približno 4 km. Ob potoku smo pomalicali in se pogovorili o vodi, ob kateri smo se ustavili.

Učenci so ob vodi uživali ter bili ob vrnitvi v šolo navdušeni nad malce drugačnim pohodom, pohodom z namenom »hoja za vodo«. Ponosni smo, da smo lahko na tak način obeležili 22. marec – svetovni dan voda.

Učenci 2. a in 2. b razreda OŠ Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica z učiteljicami Nevico Iskra, Matejo Bubnič in Metko Šestan

